

© foto Zartazskiy Vadim, 2008

BOGDESCO ILIE

artist plastic cu operă exemplară realizată în arta graficii de șevalet și de carte, picturii de șevalet și monumentale;
profesor în învățământul artistic – cu multipli discipoli consacrați întru creativitate, activând în multe țări ale lumii;
autor de cărți cu conținut și ținută model;

în palmares cu multiple premii și distincții naționale, din alte state și internaționale, inclusiv,
primul Laureat al Premiul de Stat al RSS Moldovenești, membru al Academiei de Arte a URSS/Federația Rusă, Medalia de Aur (Expoziția Internațională de Carte de la Leipzig),
Diploma Ivan Fedorov (Expoziția-concurs Internațională de Carte de la Moscova), de două ori decorat, URSS, Ordinul Revoluția din Octombrie, URSS, Ordinul Steagul Roșu
Cavaler al Ordinului Republicii RM

1923, 20 aprilie, sa născut în satul Butuceni, raionul Ribnița, Republica Moldova – decedat, 30 martie, 2010, Sankt Petersburg, Federația Rusă

FORMAREA

1938-1941 A urmat studiile la Școala de artice și pedagogică, clasa profesorilor Serghei Sergeevici Dvinin, Faina Anatolievna Șpak, Aleksei Alexandrovici Potahin, Kirov, URSS
1951 Absolvă Facultatea de grafică de la Institutul Academic de Stat de Pictură, Sculptură și Arhitectură I.E. Repin din Sankt Petersburg (fost: Institutul de Pictură, Sculptură și Arhitectură I. E. Repin din Leningrad), clasa profesorilor K.I. Rudakov, G.D. Epifanov, A.F. Pahomov, V.M. Konasevici

CONSACRAREA

1941-1942 Activează ca profesor de desen, desen tehnic, arte plastice, matematica, limba și literatură rusă în școala medie din satul Nikolaev, raionul Nagorsk, regiunea Kirov *
1951 Titularizat membru al filialei Leningrad a Uniunii Artiștilor Plastici din RSFSR
1952-1953 Profesor la Școala de Arte plastice, Saratov
1953 Rezident la Chișinău, execută comenzi pentru edituri
1961-1963 Art Director al editurii "cartea moldovenească", Chișinău
1972 Ales președinte al Consiliului de Conducere al Uniunii Artiștilor Plastici din RSS Moldovenească
1976 și 1979 Reales președintele nou al Uniunii Artiștilor Plastici din RSS Moldovenească

EXPOZIȚII PERSONALE

1989 Expoziția Solo, Kaliningrad *
1995 Expoziția Solo, Murmansk *
1995 Expoziția Solo, St Petersburg *
1998 Expoziția Solo, Chișinău *
1998 Expoziția Solo, Arena, St Petersburg, (14 printuri - ilustrații de carte, Cervantes "Don Quijote de la Mancha") *
1998 Expoziția Solo, St Petersburg *
1999 Expoziție în duet cu Yuri Ljukshin, Saint Petersburg
2002 Expoziția Solo, Bolysoi Ustug *
2002 Expoziția Solo, Solvychevodsk *
2003 Expoziția Solo, "Ettenheim". (32 printuri - ilustrații pentru cartea lui Cervantes "Don Quijote de la Mancha")
2004 Expoziția Solo, (30 printuri - ilustrații de carte, Cervantes "Don Quijote de la Mancha" și 7 crochiiuri, eboșe), St Petersburg *
2007 Expoziție dedicată aniversării a 175-a a Academiei Ruse de Arte, St Petersburg *
2008 Expoziția Solo, (36 printuri - ilustrații de carte, Cervantes "Don Quijote de la Mancha" și 57 crochiiuri, eboșe) St Petersburg *
2009 Expoziția Solo, Bolysoi Ustug *
2010 Expoziția Solo, dedicată aniversării a 10 ani de la Editura "Vita Nova" *
2011 Expoziția Solo, (36 printuri - ilustrații de carte, Cervantes "Don Quijote de la Mancha" și 57 crochiiuri, eboșe), Belgorod, Rusia *
2011 Cavalerul gravurii, (36 printuri - ilustrații de carte, Cervantes "Don Quijote de la Mancha" și 57 crochiiuri, eboșe), Saratov, Rusia *
2012 Expoziția Solo, (36 printuri - ilustrații de carte, Cervantes "Don Quijote de la Mancha" și 57 crochiiuri, eboșe), Madrid, Spania *
2013 Ilie Bogdesco. Grafică. Muzeul Național de Artă al Moldovei, Chișinău, 4 aprilie-4 mai 2013
2013 Piatete Maestrului Ilie Bogdesco. Centrul Expozițional Constantin Brâncuși, Chișinău, 19 aprilie-19 mai 2013
2013 Grafica maestrului Ilie Bogdesco. Din colecția Ilie Bogdesco Academicianului Vladimir Gurevici Belikov, Muzeul de Stat "M.A. Bulgakov",
2013 Moscova, 25 aprilie - 12 mai 2013
2013 Ilia Bogdesco. Gravuri. Din colecția de colecționarului Konstantin Romanovich Augulis. Muzeul exilbrusului și cărtea în miniatură, Moscova, 22 iunie -6 iulie 2013

EXPOZIȚII DE GRUP

1942-1992 expozant la cvasitotalitatea expozițiilor locale, naționale, unionale, peste hotare și internaționale

PREMIU / DISTINCȚII/TITLURI ONORIFICE

1960 Artist Emerit al RSS Moldovenești
1963 Artist al Poporului din URSS
1966 Premiul de Stat al RSS Moldovenești pentru seria de linogravuri color "Patria mea", foile de antirăzboi "Soldatul", "Chemare", "Blestem" și ilustrațiile la povestea lui Ion Creangă "Pungața cu doi bani"
1968 Medalia Mare de Aur a Academiei de Arte a URSS, pentru pictura murală din interiorul Casei de Cultura din satul Chițcani raionul Slobodzia, Republica Moldova
1970 Medalia de aur la Expoziția Internațională de Carte de la Leipzig, pentru lucrările în grafica de carte
1975 Ales membru supleant al Academiei de Arte URSS
– Distins cu medalia de bronz la Salonul Internațional de la Moscova, "Cartea-75", pentru ilustrații și prezentarea artistică a baladei "Kodreanul"
– Ales deputat al Sovietului Suprem al RSS Moldovenești
Distins cu diploma de Ivan Fedorov, la Concursul unional "Arta de carte" pentru ilustrațiile sale pentru romanul lui J. Swift "Călătoriile lui Gulliver"
1984 Ales membru al Academiei de Arte din URSS
1986 Titularizat profesor
– Distins cu diplomele de gradele I, II, III la concursurile naționale de carte din RM
– Distins cu Diploma a Prezidiului Sovietului Suprem al RSS Moldovenești
De două ori decorat cu Ordinul Steagul Roșu, URSS
– Ordinul Revoluția din Octombrie, URSS
– Medalia pentru "Bărbăție în Munca", URSS
1998 Cavaler al Ordinului Republicii, Republica Moldova

ALTE ACTIVITĂȚI CULTURALE/CIVILE

1942-1945 Serviciu militar în rândurile Armatei Roșii
1984-1990 Profesor la Academia de Muzică, Teatru, Arte Plastice, Chișinău
2002-2010 Gestionează Studioul de creație Grafică al Academiei de Artă din Rusia, Sankt Petersburg

Din 1992, Rezident și activează la Sankt Petersburg, Federația Rusă

BIBLIOGRAFIE

Publicații importante, cu ilustrații de Ilie T. Bogdesco

Госоль Н. В. Сорочинская ярмарка. М.: Государственное издательство художественной литературы, 1952
Пушкин А. С. Цыганы. М.: Государственное издательство художественной литературы, 1957
Кранз И. Пунгуца ку дой бань. Кишинэу: Литература артистикэ, 1977 (мд. ши рус.)
Кранз И. Пунгуца ку дой бань. Кишинэу: Литература артистикэ, 1962, 1977 (мд. ши рус.)
Александрел В. Морица. Кишинэу: Лумина, 1967
Александрел В. Кодрянул. Кишинэу: Лумина, 1970
Достоевский Ф. М. Преступление и наказание. Кишинэу: Карта молдовеняскэ, 1972 (мд. ши рус.)
Незруци К. Избранное. Кишинев: Карта молдовеняскэ, 1973 (мд. ши рус.)
Свифт Дж. Кэлэториле луй Гулливер. Кишинэу: Лумина, 1980
Кыптек деспре Роланд. Кишинев: Лумина, 1983
Купер Дж. Ф. Пожарица/Зверобой. Кишинев: Карта молдовеняскэ, 1983 (мд. ши рус.)
Александрел В. Мештерул Манале/Мастер Манале. Кишинэу: Литература артистикэ, 1986 (мд. ши рус.)
Александрел В. Мештерул Манале/Мастер Манале. Кишинэу: Газетное издательское объединение «Периодика», 1990 (Едичие миниатуралэ)
Сервантес Сааведра М. де. Хитроумный идальго Дон Кихот Ламанский. СПб.: Вита Нова, 2010

Monografii

Богдеско И. На шестом Всемирном. Кишинев: Государственное издательство Молдавии, 1958
Богдеско И. Рисунки. Кишинев: Карта молдовеняскэ, 1963
Григорьев С. И. Богдеско. М.: Советский художник, 1970
Гордін Р. И. Богдеско. Книжная графика. Кишинев: Лумина, 1977
Богдеско И. Иллюстрация. Каллиграфия. Станковая графика. Рисунок. Монументальное искусство. М.: Советский художник, 1987
Богдеско И. Каллиграфия. СПб.: Агат, 2005; (второе издание – 2006)
Богдеско И. Круг за кругом / Составитель Н. Г. Багрова. Готовится к изданию
Третьяков В. Илья Богдеско. «Дон Кихот». Создание образа. / Ил. И.Т.Богдеско. - Санкт-Петербург: Вита Нова, 2010

Catalogo

Илья Богдеско. Книжная графика. Каталог выставки произведений. М.: Советский художник, 1987 (автор вступительной статьи Р. И. Акулов)
Илья Богдеско. Каталог выставки. Книжная и станковая графика. Кишинев: Тимпул, 1984 (автор вступительной статьи Д. Гольцов)
Илья Богдеско. Каталог выставки. Сольвычегодск и Великий Устюг. 2002 (автор вступительной статьи Р. И. Акулов)
Илья Богдеско. Графика. Каталог. СПб.: Российская Академия художеств, 2004 (авторы вступительных статей А. Медведев, Н. Платонова)

Mass media

K. Burov. Book designer The Book Magician, notes of the art editor about I. Bogdesko <http://calligraphy-expo.com/eng> [2010]
Костина Е. Художники Молдавии в Москве // Творчество. 1963. № 2
Гордін Р. Ступени // Нистру (Днестр). 1964. № 4 (на молдавском языке). Халаминский Ю. Яркий талант // Искусство. 1965. № 6
Велеч В. Певец доины // Нистру (Днестр). 1966. № 9 (на молдавском языке)
Дементьев В. Признание в любви (Письма из Молдавии) // Москва. 1966. № 2
Гимон Р. Художники книги // Полиграфия. 1967. № 11-12
Лившиц И. Образы Пушкина и Гоголя // Творчество. 1968. № 9
Григорьев С. Народный художник // Культура и жизнь. 1969. № 5
Беллинсон Я. Мир героев И. Богдеско // Книжное обозрение. 1970. 31 июля
Гольцов Д. Графические баллады И. Богдеско // В мире книг. 1970. № 10
Костина Е. Источник вдохновения // Книжная торговля. 1971. № 9
Чобануд. И. Богдеско // Нистру (Днестр). 1973. № 4
Георгец И. Ретроспектива Илье Богдеско // Нистру. 1974. № 1
Ковшовой О. Графика И. Богдеско // Книжное обозрение. 1974. 22 февраля
Гольцов Д. Шедры талант // Образотворче мистецтво (Изобразительное искусство). 1974. № 2 (укр.)
Буров К. Чудо-книга Илье Богдеско // В мире книг. 1978. № 7
Чобануд. Илье Богдеско // Фемя Молдавия (Женщина Молдавии). 1977
Гордін Р. Зеркало века // В мире книг. 1980. № 7
Гольцов Д. Новые иллюстрации Илье Богдеско // Искусство. 1981. № 4
Платонова Н. И. Богдеско. Иллюстрации к «Дон Кихоту» Сервантеса // Юный художник. 1991. № 4
Зартайский В. Иллюстрируя классику. Художник Илья Богдеско // Питербоок плюс (Книжный Петербург). 1999. № 4
Харшак А. Росчерк и штрих // Просто дизайн. 2003. № 6 (9)
Третьяков В. От замысла до шедевра // Музеи Санкт-Петербурга. 2008. № 3
Мигулина, Татьяна. Каждый день в мастерской, как последний... // Логос-Пресс. 2010. №15 (847), 23 апреля
Соловьева, Татьяна. Уход Дон Кихота. Мгновения вечности. // Кишиневский Обзоратель. 2010. № 16, 29 апреля
Сидоров, Дмитрий. Художник, прославивший Молдову. Триумфальное творчество Илье Богдеско // Независимая Молдова. 2010. 27 мая
«Дон Кихот» Илье Богдеско. В рамках года Королевства Испания в России. www.centroruso.info; www.baltinfo.ru; www.vitanova.ru; www.interpress.ru; www.session.livejournal.com; www.lookatme.ru; www.afishka31.ru; www.people.su; www.centrodelante.ru; www.city-of-hotels.ru; <https://artploshadka.wordpress.com>; www.desisrus.com; www.desisrus.com; www.babystatement.ru; <http://www.museum.ru/M1398>

* Cu semnul asterix sunt marcate expozițiile la care s-au expus gravurile, crochiiurile și eboșele rezultate la Elaborarea ținutei artistice a cărții lui Miguel de Cervantes *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha* (1605)